

Oppiminen helpottuu pienillä asioilla

Osa opiskelijoista tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan esimerkiksi oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn takia. Alla olevilla videoilla on vinkkejä siitä, miten työpaikoilla voidaan tukea heidän oppimistaan.

Moni opiskelija tarvitsee opinnoissaan erityistä tukea. Vuonna 2018 kaikista ammattiin opiskelevista opiskelijoista sitä tarvitsevia oli noin seitsemän prosenttia. Tosin tuen tarve on tätäkin suurempi, sillä tilastoissa näkyvät vain ne, jotka ovat saaneet [erityisen tuen päätöksen](#).

Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea. Erilaiset hahmottamisen häiriöt, oppimisen vaikeudet tai mielenterveysongelmat ovat hyvin yleisiä perusteita tuelle.

Kiipulan ammattiopisto on yksi Suomen kuudesta ammatillisesta erityisoppilaitoksesta. Erityisopetuksen asiantuntija **Heli Kemppinen** ja projektipäällikkö **Eija Lahtinen** kertovat, että työpaikoilla on kiinnostusta kehittää ohjausosaamista.

Ammattitaitoa yhdessä -hankkeessa on kehitetty työpaikalla järjestettävän ammatillisen koulutuksen toteuttamiseksi hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja. Nyt julkaistuihin neljään videoon on tiivistetty tärkeitä huomioita erityisen tuen opiskelijoiden ohjaamisesta työpaikoilla.

– Neljään minuuttiin on tiivistetty paljon tietoa siitä, miten pienillä asioilla voi tukea opiskelijaa,

Heli Kemppinen sanoo.

HYVÄ PEREHDYTYS

Kun työpaikalle saapuu erityistä tukea tarvitseva opiskelija, ohjaus- ja toimintakäytäntöjen pitäisi olla selvillä.

– Perehdytykseen tarvitaan aikaa. Kaikkea ei myöskään tarvitse käsitellä heti, Heli Kemppinen muistuttaa.

Työpaikalla järjestettävä koulutus on työpaikkaohjaajan, opettajan ja opiskelijan yhteistyötä. Turvallinen ja luottamuksellinen ohjaussuhde mahdollistaa avoimen keskustelun. Tämä on tärkeää, sillä työpaikalla ei automaattisesti voida kertoa tuen tarpeesta. Joskus voi myös olla, että tuen tarve tulee ilmi vasta aidossa työympäristössä.

Hyvä ohjaussuhde helpottaa asioista puhumista. Jos tuen tarve ei tule ilmi tai työpaikka ei saa siitä tietoa, tuloksena voi olla jopa opintojen keskeytyminen.

https://www.youtube.com/watch?v=Gv013mx0xPA&list=PLVjwINoPxCU5ncRqOAR3aEYeJ90KJ9Np_

MONIPUOLINEN OHJAUS

Monipuolinen ohjaus tarkoittaa sitä, että opiskelijaa ei yritetä ohjata vain yhdellä tavalla. Oppaiden ja keskusteluiden lisäksi kannattaa hyödyntää kuvia ja muita havainnollistavia menetelmiä. Asiat kannattaa konkretisoida ja näyttää kädestä pitäen, miten jokin tehtävä tehdään.

– Opiskelija voi vaikka kuvata kännykällä työtehtäviä ja kerrata niitä myös sitä kautta, Eija Lahtinen kertoo.

Opiskelijaa kannattaa rohkaista tekemään itse, sillä kehollinen muisti ei synny ilman työtehtävien tekemistä.

– Oma tekeminen vahvistaa opiskelijan itseohjautuvuutta, mikä puolestaan tukee oppimista, Eija Lahtinen tiivistää.

<https://youtu.be/g7U2NSSXcjU>

SELKEÄ KIELI OHJAUKSESSA

Puheen seuraaminen ei aina ole helppoa. Yksi puhuu nopeasti, toinen rönstyilee, kolmas

ilmehtii, neljäs murahtelee. Selkeä kieli auttaa jokaista ohjattavaa, mutta erityisen tärkeää se on opiskelijalle, joka tarvitsee enemmän aikaa puheen hahmottamiseksi.

– Kiinnitä huomiota puhenopeuteen ja tahtiin, älä rönsyile ja varmista, että opiskelija on ymmärtänyt, Heli Kempainen sanoo.

Ohjaustilanteessa on varmistettava, että opiskelija on ymmärtänyt asian. Pelkkä päännökyttely ei riitä, vaan opiskelijalta kannattaa kysyä tarkentavia kysymyksiä ymmärtämisen varmistamiseksi. Aina ei ole helppo myöntää, ettei ymmärrä.

– Muista myös perustella, miksi jokin asia tehdään tietyllä tavalla. Kokonaisuus hahmottuu vasta kun ymmärtää, miten työvaiheet seuraavat toisiaan, Eija Lahtinen muistuttaa.

Kun ymmärtää työtehtävät syvällisesti, myös oppiminen syvenee ja opiskelija näkee työtehtävät osana laajempaa kokonaisuutta.

<https://youtu.be/e1YkhE23PJE>

ONNISTUNUT NÄYTTÖ

Kun opiskelijan osaaminen on syventynyt ja riittävällä tasolla, osoittaa hän osaamisensa näytöllä. Näyttöön valmistautuminen on opiskelijan, opettajan ja työpaikkaohjaajan yhteistyötä. Sen suorittamista ei kuitenkaan ole syytä hoputtaa.

Jokainen opiskelija etenee omaan tahtiinsa. On tärkeää, että opiskelijalla on tunne, että hän on saavuttanut oppimiselle asetetut tavoitteet. Osaamisen karttuminen näkyy usein myös rutiinien syntymisenä ja oma-aloitteisuutena.

<https://youtu.be/rSDPe8YKjKc>

Nyt julkaistujen videoiden lisäksi Ammattitaitoa yhdessä -hanke julkaisee myös muita materiaaleja, kuten työpaikoille tarkoitetun oppaan erityisestä tuesta. [Oppaat on tilattavissa tästä linkistä ja niistä on tarjolla myös sähköiset versiot.](#)